

مشتاق

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
صندوغی جوارنده
شنکول یقوشنده
۲۲ نومرو

اخطار :

مسلکمه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور
درج ایدله بن آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیات ، و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه در بحث ابرو هفته به نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی

مالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵	غروش
روسیه	۶۵	۳۰	روبله
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹	فرائق

در سعادته نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

آلتیجی جلد

۱۸ جمادی الآخره پنجشنبه ۲ خنیران ۳۲۷

عدد : ۱۴۹

نفسیه شریف

انوارت ان

۵۰ - واذا فرقنا بكم البحر فانجيناكم واغرقنا آل فرعون

واتم نظرون

[آیت سابقه ده بنی اسرائیل آل فرعون دن نجات ویرلدیکی ، هر نوع اذی و جفادن نجاته شامل اولور وجه ایله مجملأ ذکر اولمشیدی . بو آیت کریمه ده ایسه جناب حق بنی اسرائیل اولان لطف و عنایتی ایضاح ایدمک اوزره نعمت تحیه نك خارق عاده بر صورتله ظهوره کلوب بوندکله دشمنلری دخی هلاک ایدلدیکی بیان اولته رق اجمال سالف تفصیل بیوریلور . بونعمت ، ماقبانه علی وجه الاجمال ذکر اولنان نعمتی بیان و تفصیل اولیوب بلکه الله تعالی حضرت تری نك بنی اسرائیل حقنده سزاوار بیوریلان نعمتلرندن مستقل بر نعمتدرده دینه بیلور . جناب حق موسی علیه السلامی فرعون ایله جماعته ارسال ایدوب حضرت موسی انلری توحید الهی به و بنی اسرائیل روا کوردکلری اذی و جفادن فراغت ایتمه دعوت ایدلدیکی حالد فرعون بنی اسرائیل اذی و جفاسنی کوندن کونه ارتیردی . تاریخ توراتک سفر خروجنده مسطور اولدینی اوزره الله تعالی موسایه ، فرعونک یورکنه قاتیلق ویره چکی جهته فرعون بنی اسرائیل اولان اذی و جفای تحفیف ایتیه چکنی و آیات و علاماتی موسایه کوسترمده بنی اسرائیل کندوسیه برلکده کوندرمیه چکنی انبا ایتدی . موسی فرعونی امر الهی به

دعوت ایتدکن صکره فرعونک ظم وعدوانی آرتدیغندن بنی اسرائیل اعمال شاقده استخدام ایدلره ، بنی اسرائیل حقنده شدت و خشنو-نتلرینی تزیید ایتلرینی و بر طرفدن کرپیچ یا یق ایچون بنی اسرائیل ویرمکده اولدقلری صمانی انلردن منع ایدوب دیکر طرفدزده اولجه نه قدر کرپیچ اعمال ایدیلر ایدیه صمان طوپلایوب یه بلا نقصان او مقدار کرپیچ اعمال ایله کوندریلرینی مکلف طو تملرینی امر ایلدی . بونک اوزرینه الله تعالی موسی ایله قونداشی هر ونه آیات بینات احسان ایلدی . فرعون ساحرلرک سحر یله بو آیات بیناته قارشو قومق ایستدی . لکن ساحرلر ید موساده ظاهر اولان شی سحر اولیوب طرف حقندن بر تأیید اولدینی آکلاملریله موسی و هرونک پروردکاری اولان رب العالمینه ایمان ایلدکلرندن فرعون بنی اسرائیلک مصر دن خروجلرینه مساعد و دها طوغریسی بنی اسرائیلی مصر دن کلیاً طرد ایتدی . سفر خروجنده مذکور اولدینی اوزره بنی اسرائیل ماه [ایب] ده یعنی مارت آینده خروج ایتدیلر و مصرده اقامتلری درتیوز اوتوز سنه ایدی .

بنی اسرائیل مصر دن چیقوب سویس [بین الناس غلط اوله رق ، شین ایله سویس دیه زبازددر] ساحنه طوغری یوله روان اولدیلر . فرعون عظیم بر اردو ایله بونلری تعقیب ایدرک سویسده یئتدی . بنی اسرائیل باقدیلرکه فرعون عسکر یله کلیور ، نه یاه جقلرینی شاشیره رق یا موسی ! هانی سنک بزه وعدلرک ؟ ایشته فرعون آرقه مزدن کلیور ، بوراده قالسه ق بزی کسوب اولدیره چک ، اوکمز دکر اولدیغندن ایلویه یوریه سک غرق اوله جغز ، نه یاهم دیدیلر . بونک اوزرینه موسی علیه السلام باوحی الهی عصاسیله دکره اورمسیله صولر باذن الله یارلدی ، اون ایکی یول آچلدی . هر یولک اطرافنده صولر طاغلر کبی یوکسلدی . اون ایکی سبطدن هر بری بر یوله کیردی . آیاقلری

رطاقم اسباب خفیة روحانیہ سی وارد رکہ جناب حق اول اسبابہ اطلاعی انبیاء عظام علیہم السلام حضراتہ تخصیص بیور مشدرو یا خود واضع ومدبری اوزرنده سنن وقوانینک حکم ونفوذی اولیوب واضع ومدبر قوانین اولان خالق تعالی نک انلرده دیله دیکی کبی حکم وتصرف ایلدیکنه دلالت ایتسون ایچون او خوارق عاداتی بفر سبب خلق ایتشدرد .

۵۱ -- واذا وعدنا موسى اربعين ليلة ثم اتخذتم العجل من

بعده واتم ظالمون

[بنی اسرائیل آل فرعونک مظلّمندن قورتارلدقندن و آل فرعون دخی هلاک ایدلدکدن صکره حضرت موسایه تورات احسان اولنه جفی وعد ایدلش و بووعدک ایفاسیچون بر مدت تعیین سیورلش ایکن بنی اسرائیل کفران نعمت ایتدیله و دیگر سورهلرده تفصیل ایدلدیکی اوزره موسی علیه السلام وقت معینه طوره کیتدکدن صکره انلر بومدتی اوزون کوردیلر و آلتوندن بر بوزاغی یابه رق اکا پرستش ایلدیله . ایشه بنی اسرائیل آیات ومعجزات کورمش و چشمه سار نعم الهیه دن سیراب اولمش اولدقلمی حالده کفران نعمت ایتمش بر طائفه اولوب محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلری نی تکذیب ایتملری و ذات رسالتیینه ممانده و معارضه ایلملری مألوف بولندقلمی حاله نظر آشابان تعجب اولمدیغی اظهار ایتسک ایچون حقلرنده ارزان بیوریلان نعمت ایله اکا مقابل ایتدکلمی کفران نعمت یاد وتذکار اولنه رق شویله بیوریلور :] و بز موسایه قرق کیجه [نک تمامی] وعد ایتشدیک [فرعونک هلا کیدن صکره بز موسایه توراتی وعد ایتمش و بووعدمزی ایفا ایچون قرق کیجه نک تمام اولسنی تعیین ایلمش ایدک . بووجه ایله وعد سبق ایتمش و بونک ایچون وقت تعیین اولنمش ایکن] سز اندن صکره [یعنی موسی علیه السلام قرق کیجه قالمق اوزره طوره کیتدکدن صکره] بوزاغی ی [اله و معبود] اتخاذ ایل [نفسکزه] ظلم ایتدیکنز [« واتم ظالمون » قول کریمی جمله تذبیلله اولمقده محتمل اولدیغندن بو حالده مال منیفی : سز بر قوم سکز که ظلم ایلماک عادتکزدردر دیمکدر] .

۵۲ -- ثم عفونا عنکم من بعد ذلك لعلکم تشکرون

سز بویله بر حالده بولندقندن صکره [توبه ایتدیکنز جهته] بزدده سزی [نائل اولدیغکنز نعمت عفو] تشکر ایدمکدن [و آرتق طاعتده ثبات ودوام ایلیمکدن] ایچون عفو ایلدک .

۵۳ -- واذا آتینا موسی الکتاب والفرقان لعلکم تهتدون

وطوغری یوله سالماک اولمکنز ایچون موسایه کتاب وفرقان ویردک [کتاب توراتی وحق و باطل، حلال و حرام بیننی فارق اوله رق کتاب تورانه بیان اولنان شرائع واحکامی موسی علیه السلام احسان ایلدک] .

بیله ایصلاً نیه رق بحر احری موسی علیه السلام ایله بر لکده سالماً کچدیله . آرقه لری صره فرعونله عسکری دکزه کیره رک بحر آ دخی بنی اسرائیلی تعقیب ایتک ایتدیله و بونلر قره دن منقطع اولوب تمامیه دکزده بولندقلمی زمان صولر جوش و خروش ایدرک اوزرلرینه یوریمسیه جمله غرق اولدیله . بومدد غیبی نک ظهورندن طولانی بنی اسرائیل پر نشته و سرور اولوب الله تعالی نک لطف و کرمنه متشکراً اللری جناب آسمانه رفع ایتدکلمی حالده دشمنلری نک کندیلر بنی یومقی ایچون اوزرلرینه هجوم ایدن طالع لردن دوچاریم و خوف اوله رق غرق اولدقلمی کوزلریله کوردیلر . بوقعه یه رمز و اشارتله شویله بیوریلور :] دکزی سزکله یاروب سزه نجات ویردک [دکزه یولار حصوله کلوب ده اورالردن کچه یلمکنز ایچون دکزی شق ایدوب سزی قورتاردق] و آل فرعون غرق ایلدک [آل فرعون آرقه کز صره دکزدن کچرلر ایکن صولری قبایه رق آتلی غرق ایتدک] سزده [بونی] کور یوردیکنر .

فرعون عسکرله بنی اسرائیلی تعقیب ایتدیکی اثناده دکز بلوک بلوک یاریله رق بنی اسرائیلک صولر آره سنده دکزی عبور ایله قارشو یاقه یه کچوب نجات بولملری و متعاقباً فرعون ایله عسکری دکزدن کچرلر ایکن صولر قبانوب غرق اولملری ، بنی اسرائیل حقنده بر عنایت الهیه اوله رق ید موساده اظهار ایدلش بر معجزه ایدی . بوقعه نک بر انعام مخصوص اولمق اوزره ذکر و یاد ایدلمی وانکله بنی اسرائیله امتنان بیورلمی معجزه اوله رق ظهور ایلدیکنه دلالت ایدر .

معجزاتدن حظ ایتیمان بمض جرأتکاران : بحر احرده مدوجزر وقوعه کلور ، جزر شدتلیجه اولنجه بعض یرلرنده صولر ازلاشه رق اورالردن ماشیاً کچیله بیور . بنی اسرائیلک بحر احری عبورلری ایشه بویله بر زمانه تصادف ایتمش ایدی . فرعونله عسکری کچدکلمی اثناده ایسه مد وقوعه کلهرک صولر طغیان ایتسیه غرق اولمشلر ایدی دیه زعم ایدوب بووجه ایله تأویله قیام ایلمشلر سه ده دیدیکمز کبی وقعه نک بر انعام مخصوص اوله رق ذکر و یاد ایدلمی وانکله امتنان بیورلمی بوزعم و تأویلدن کلیاً ابا ایدر . هله وقعه یه متدائر آیات قرآنییه دن توراته موافق اوله رق شرف نزول ایدن « فانطلق فکان کل فرق کالطود العظیم » قول شریفنی تأویل ناقابل امکاندر . معجزات دینیان کیفیات ، ایکی نقیضک اجتماعی و ارتقاعی کبی محالی متضمن مواددن دکدر ، عقلاً جائز بولنان خوارق دندر ، بونکچوندر که متکلمین معجزاتی [خوارق عادات] تسمیه ایتشدلردر . بوخوارق قدرت الهیه ایله انبیاء الهین برینک یدنده وقوعه هیچ بر مانع یوقدر . بزیم بوخوارقه ظاهر اولدیغی وجه ایله ایمان ایتماکمز واجبدر . بویاممز بزی ، جناب حقک مخلوقاتنده جاری سنن الهیه سه اهتدادن و کتاب عزیزنده « فلن تجدلسنت الله تبدیلا . ولن تجدلسنت الله تحویلا » بیوردیغی اوزره سنن الهیه نک تبدل و تحول ایلدیکنه اعتقاد ایلماکدن منع ایتمز . علماء دین طرفدن بیان ایدلدیکی اوزره او خوارق عاداتک

عصر سعادت محمدیه بنی اسرائیلدن کتاب توراتی فهم ایدن اهل بصیرت ، رسول مجتبی علیه افضل التحایا حضرت تهرینسک تبلیغ ایلدیکی شرائع واحکامک ، حقائق نما بر مشعل هدایت خدا اولوب کندیلرینی تباعد ایلمش اولدقلری اصله ارجاع ایلدیکنه واقف اولملریله اومشعله جلی شمشعهیه اقتدا ایتدیلر و بی شعور اولانلری ده ورطه معارضهیه صاپالانوب قالدیلر .

برکت زاده

اسماعیل حق

مسلمانلارک بر برینه قارشی اولان

وجیهلری

هر مسلمانک دیکر مسلمانلره قارشی اولان معاملاندن محبت کی ، حقوق طبعیه و سیاسیه مساوات کی اخوت حقیقیه نک استلزام ایتدیکی وظیفه لری برینه کتیرمسی بر وجیهلری . اوت ، جماعتک بوتون افرادینی کندینه قارشد بیلیمک ، آره یرده کی جنسیت ، قومیت اختلافاتی اصلا خاطره بیلیمک ، مزایای شخصیه دن ، مکتسبات ذاتیه دن باشقه بر سبب رجحان طایماق ؛ بونکله برابر او رجحان ایله حکمی ده جناب حق تودیع ایدرک ، قانون عادل حضورنده صاحبی هیچ بر استثنایه مظهر کورمه مک هر مسلمان ایچون فرزندر .

مسلمانلارک بر برینی سومسنه کلنجه بو ایمانک برنجی شرطیدر . عایه الصلوات والسلام اقدمز : « لن تدخلوا الجنة حتی تؤمنوا ولن تؤمنوا حتی تحابوا — مؤمن اولمادقجه اصلا جنته کیره مزسکیز ؛ بربریکزی سومدکجه ده اصلا مؤمن اولمادسکیز . » بویوریورلر . شونی ده اخطار ایتلی یزکه بو محبت صمیمی اولملی ؛ ریا ، مدهانه کی شائبه لرله ملوث اولماملی . یوقسه او بر نفاق دیمکدرکه بوکون کیزلی قالسه بیلیم یارین ماهیتی میدانه چیقار . اونک ایچون ایمانی کفر شائبه لرندن تطهیر چالیشیق نه قدر لازم ایسه بو محبتی ده لوث نفاقدن پاک بر محبت خالصه شکله افراغ ایچون اوغراشمق ده او قدر لازمدر . بو مساعینک مشمر اوله بیلمسی ده هر فردک دینداشلیله اولان مناسباتنک درجه سنی تقدیر ایلمسنه ؛ اولره یا قلاشما سندن یا خود اوزاقلاشما سندن حاصل اوله حق نتیجه لری کسیره بیلیمسنه ؛ حیاتی اونلرک حیاته ، هلاکی ده اونلرک هلاکته مربوط اولدیغنی حقیقه کلایه بیلیمک ایچون حقیقت حیاتک ، وظائف حیاتک بیکانه سی اولماسنه متوقفدر . بو جهت تأمین ایدلدکن صکره آرتق او مسلمان نصل اووالری طولدوران سیلک اوکندن قاجوب یوکسک تپه لره التجا ایدرسه ، کندیسینی ایستریسته مز دینداشلینه قارشی خالصانه بر محبت بسله مکده اوله جه مجبور کورر .

مسلمانلارک امر ایلدیکی محبت بوتون سعادت اجتماعیه نک مداری ، بوتون مدنیت حقیقیه نک اساسیدر . تمدن ایتش ملتک احوالی لایقیله تتبع ایدر ، اونلرک اجزای مرکبه سنی مفرداتیله تدقیقه بولنورسه کز کوررسکیزکه هانکی ملتک احادی ارسنده وفاق ، افرادی ارسنده اتحاد انک زیاده ایسه بو عالمده انک مسعود اولان ، سوزلری بوتون اقوامک مقدراتی اوزرنده اجرای تأثیر ایدن ملت ده اودر . بویله بر ملت دوشر دوشمز قالدقار ؛ ضعفه گرفتار اوله جنی ظن ایلدیکی بر صروده هان سطوتی کوسترر ؛ سیاحت خارجیه سنی مختل ، منابع اقتصادیه سنی پریشان کورهرک یاقینده اضمه جلالنه حکم ایتک اوزره ایکن برده باقارسکیزکه قیصه بر زمان ایچون دوشدیکی مزلقه ادباردن طوغریلوب قالمش ، اوزرنده کی توزلری سیکمش ، کندیسینک هلاکنی کوزه تن طرافنده کی اقوامی سلاحه صارقمیزین تهدید ایده جک بر شوکت کوستریور . ایشته بو حال محبتک نتیجه سی اولان بروحدت کامله نک سریدر . بوکونکی ملتدره کورمکده اولدیغمز اتحاد اجدادمزک اوج رفیع اقباله یوکسکه لرینه بادی اولان ، اولره بشقه لرینک خیالندن بیلیمکجه جک بر مجد رفیع تأمین رفیع ایدن اتحادک یاننده پک ناجیز قالور . اجدادمزک اوله آره لرند تفرقه دن ، مخاصمه دن بشقه برشی کورلرکن صوکرده دن مظهر اولدقلری اوصیه یی محبت ، او حقیقی وحدت آنجق دیانت اسلامیه نک فضیلتی ، او دین مینک سماوی امرلرینه انقیادک ثمره سیدر . مسلمانلر ارسنده حقیقی بر محبت تأسیسی لزومنه دار و ارد اولان نصلی بوراده ایراده قالدیشیدق برچوق صحیفه لرطولدر مقلغمز ایجاب ایدردی . بوراده یالکیز بر حدیث شریف ایراد ایده بکیز که دین قرداشلرینک منفعتنه قارشی لایق قالدقار آنجق کندی راحتلرینی دوشونن آدملرک مسلمانلقدکی نقصانلرینی کوسترمکه کافیدر . ایشته او حدیث شریف ده شودر :

« ومن أصبح لا یتهم بالمسلمین فلیس منهم — مسلمانلرک در دینی کدینه درد ایتیمیزر مسلمان دکدر . »

براده بر قاج تاریخی حقیقت سویله جکیز تا که صدر اسلامده کی افراد ارسنده جایکیز اولان محبتک ، اخوتک درجه سی عصر حاضر اولادی طرفدن لایقیله اکلشاسونده اسکی مسلمانلرک بر برلرینه قارشی بوکون ایکی اوز قرداش ارسنده بیلیم کورلمیان درجه ده محبت بسله دکلی عیاناً کورلسون .

حذیفة العدوی دیورکه : یرموک وقعه سی کونی عموجه مک اوغلنی آرایوردم ، یانمده آزیجق صو واردی . دیوردم که اگر هنوز اوله مشسه هم بر ایکی یوطوم ایچیریم همده یوزینی کوزینی سیلیم . نهایت کندیسینی کورهرک صو ایستریمسک دیدم . اوت اشارتی ویردی . او آراق اوتهدن بر آه صداسی کلدی عموجه مک اوغلی صویی اوکا کوتورمه می اشارت ایتدی . کیتدم باقردم که هشام بن العاص ایتش ، اوکاده صو ویره می ؟ دیرکن دیکر طرفدن بر آه سسی ده کلدی ، بو سفرده هشام صویی قبول ایتیمیزک اوته کنه کوتورمه می